

Läsnyckel

Ibra Kadabra

Leif Jacobsen

Innan du läser

Den här boken ingår i en serie som heter "BMX Gripen" men den kan också läsas fristående. Har du inte läst de andra delarna så kan du slå upp början på boken och se gänget och deras BMX-bana. Genom att titta på omslaget och läsa baksidestexten kan du försöka gissa dig till vad boken handlar om innan du börjar läsa. Vad tänker du när du hör titeln? I baksidestexten berättas det om Ibra – hur tänker du att titeln hör ihop med Ibra? Vad har hänt med Ibra, tror du?

Medan du läser

Kap1

Boken börjar med en ganska dramatisk cykelträning – det känns både farligt och härligt tycker Sacke. Många sporter och fritidssysselsättningar kan ju vara en blandning av båda, eller hur? Kan du ge några exempel? Vilka sporter är egentligen farligast? Håller du själv eller någon du känner på med någon "farlig" sport? Vad är det som är så lockande med det lite farliga?

Båda killarna tycker platsen "Liorna" är deras paradisställe. Har du något ställe som du tycker är ditt paradisställe? Skriv om platsen – försök berätta detaljer därifrån som kan berätta om:

1. vilken årstid det är (vilken färg har löven, hur ser marken ut o s v)
2. ungefär vad klockan är (är det ljus eller mörkt, är någon person på väg till något som säger något om vilken tid på dagen det är)

3. vädret (Försök göra det genom att berätta om vad en person på platsen gör eller upplever med sina sinnen. En person gör ju olika saker om det är gassande varmt, regnar eller blåser...)

4. vad som kan höras eller dofta där

5. det finns djur eller människor där. Vad gör de i så fall?

6. ifall det händer något eller nyss har hänt något på platsen

Tycker du Sacke och Fille verkar vara lika varandra i sättet? På vilket sätt är de lika/inte lika?

Kap 2

Fille berättar först vad han såg och sedan beskriver Sacke hur han upplevde händelsen.

Som författare kan man välja **berättarperspektiv**. Tänk dig följande situation: Någon tappar ett föremål. Skriv en version där du beskriver den som tappat det och i vilken situation det tappades, och en version där någon ser händelsen och hur det gick till. Vad hände precis innan för var och en av dem? Var händer det? Hur reagerar de båda personerna? Hur slutar det?

Sacke är väldigt rädd om sin cykel – varför då, tror du?

Hur ser man skillnad på en öring och en gädda?

Hur kan man göra ett metspö själv?

Vilken slags person tycker du Ibra verkar vara?

Kap 3

Varför gillar inte Sacke riktigt att Ibra och Maja redan träffats?

Maja och Tore verkar inte tycka att styrelsemöte är alls lika tråkiga som Sacke och Fille tycker. Varför inte, tror du?

Kap 4

Vad menas med "oskyldig tills motsatsen bevisats" och hur passar dem orden in på detta kapitel?

Tycker du det är dumt av Maja att ställa sig i vägen för rånarna eller modigt?

Kap 5

Vad skulle Tores plan kunna vara?

Tänk dig att du var vittne till brottets upplösning och att polisen ber dig göra en skiss över vad som hände. Utgå från sidan 83 och gör en teckning!

Kap 6

På vilka sätt har var och en bidragit till att få fast tjuvarna och till att allt gick så bra?

Vem gjorde den viktigaste insatsen? Diskutera!

Efter läsningen

Vad minns du tydligast från boken?

Vad tyckte du bäst om i boken? Är där något du inte tyckte om eller undrar över?

*

Killarna pratar om att man måste tänka positivt för att bli en vinnare. Tror du det stämmer? Det finns övningar som kan hjälpa en att tänka positivt. Du kan till exempel skriva ner ord som du tycker är vackra och får dig att må bra. Gör sedan en dikt och/eller ett fint bildcollage av orden!

Du kan också göra en "nöjdhets-dagbok". Gör varje dag en lista på minst tre saker som varit bra under dagen. På så sätt menar man att man kan träna sig på att fokusera på det som varit bra istället för det som varit dåligt och att man därmed stärker sig själv. Prova och se vad du tycker!

*

I boken pratar de om fornminnen - platser vi ofta har omkring oss utan att kanske tänka så mycket på dem? Men tänk att människor som levde för 50, 100, 500 och 5000 år sedan (och till och med ännu längre sedan...) också gick förbi de här platserna och såg dem. Vilket fornminne finns närmast där du bor? Ta reda på vad man känner till om det fornminnet! Tips: Det finns en tjänst på internet som heter "fornsök" som du kan använda för att söka på en karta var fornminnen finns.

*

Ibra är bra på att lära sig ett nytt språk eftersom han övar mycket och vågar försöka även om det inte alltid blir helt rätt. När man lär sig ett nytt språk kan det vara särskilt svårt att lära sig just det språkets särskilda talesätt eller *idiomatiska uttryck* som det heter. Det finns många exempel på uttryck som kanske inte alltid går att direktöversätta till andra språk, "pigg som en lärka" eller "dra benen efter sig" till exempel. Hitta flera sådana uttryck och fundera över om du vet vad det heter på engelska. Kan du inte så försök ta reda på det!

*

Om du skulle bli tvungen att flytta långt bort redan imorgon – vilka tre grejor skulle du ta med dig?

Vad skulle du sakna mest från där du bor nu?

När du börjar skolan i det nya landet och alla pratar ett annat språk, vilket ämne skulle vara lättast för dig att hänga med i?

*

Till läraren:

Tips: Rollspel kan vara ett utmärkt sätt att få fördjupad kunskap i komplicerade ämnen och ett färdigt rollspel är ofta inte så svårt att leda som man kanske föreställer sig. På nätet finns flera resurser kring rollspel och flyktingar. Googla! Du kan t ex hitta rollspel både på FN:s och UNHCRs hemsidor och det finns också organisationer, Röda Korset gill exempel, som kanske kan komma till skolan och leda rollspel. Många rollspel är gjorda för ungdomar och kan behöva en mindre anpassning för att passa yngre elever.

Tidsåtgången är ofta flexibel men i länken nedan anger UNHCR ca 3-4 timmar. Vill man veta mer om vad rollspel i skolan är och få några handfasta råd kan man läsa boken "Rollspel i skolan: upplevelsebaserat lärande" utgiven på Btj Förlag.

http://www.unhcr-northerneurope.org/fileadmin/user_upload/Documents/PDF/Resource_Centre/Passages-Rollspel.pdf

<http://www.fn.se/pagefiles/32070/FN-rollspel%20Syrien%202015.pdf>

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!